

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Woningcorporaties en de WNT in 2020

Woningcorporaties en de WNT in 2020

November 2021

Colofon

Uitgegeven door

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Autoriteit woningcorporaties

Graadt van Roggenweg 500 Utrecht
Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

www.ilent.nl/autoriteitwoningcorporaties

Inhoud

Samenvatting	7
1. Inleiding	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Verantwoording	8
1.3 Leeswijzer	9
2. Overschrijdingen in 2020	10
2.1 Bezoldiging	10
2.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	10
3. Ontwikkeling sinds 2015	12
3.1 Aantal topfunctionarissen	12
3.2 Leidinggevende topfunctionarissen	12
3.3 Toezichthoudende topfunctionarissen	13
Bijlage Aantal corporaties per bezoldigingsklasse en –maximum	15

Samenvatting

De bezoldiging van ca. 2.100 toezichthoudende en leidinggevende topfunctionarissen bij woningcorporaties voldoet in 2020 aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Dit is vastgesteld uit de analyse van WNT-gegevens die de corporaties digitaal aanleverden aan de Autoriteit woningcorporaties (Aw). De aangeleverde gegevens dienen overeen te komen met de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2020.

Uit de analyse bleek dat er 45 leidinggevende topfunctionarissen waren met een bezoldiging boven het individueel toepasselijk WNT-maximum¹. Dat mag, omdat deze functionarissen gebruikmaakten van overgangsrecht (40) of een andere legale motivatie (4) hadden, zoals correctie op salaris. Er was 1 functionaris met een nihil overschrijding (€ 20). Bij toezichthoudende topfunctionarissen waren er geen overschrijdingen. Ook de overeengekomen *uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband*, die 16 topfunctionarissen in 2020 kregen uitbetaald, voldoen aan de WNT.

In 2017 zijn corporaties gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor vrijwel alle topfunctionarissen die ermee te maken hebben. De resterende topfunctionarissen met overgangsrecht zijn in 2018 of in 2020 begonnen met de afbouw. Het jaar waarin de verplichte afbouw begint, hangt af van het jaar waarin de norm is ingevoerd die hun bezoldiging raakt. Dat komt omdat de WNT na invoering in 2013 verschillende malen is aangescherpt. De afbouw van het salaris kan 3 tot 5 jaar duren. In 2023 kan niemand meer aanspraak maken op het overgangsrecht.

Daarnaast kwam naar voren dat het percentage leidinggevende topfunctionarissen met een overschrijding van de bezoldigingsnorm in 2020 verder af nam naar 11% (in 2015 nog 44%). De daling kwam mede door de uitstroom van leidinggevende topfunctionarissen, vanwege onder meer pensionering en fusie.

Een leidinggevende topfunctionaris ontving in 2020 € 147.590 aan gemiddelde bezoldiging voor een jaar fulltime functievervulling. Dat is 1,4% meer dan in 2019. De gemiddelde bezoldiging aan toezichthoudende topfunctionarissen steeg in 2020 eveneens en bedraagt €12.623. Dat is 8,7% meer dan in 2019. Deze stijging komt voor een belangrijk deel, naast de reguliere stijging in de gemiddelde bezoldiging van de WNT-maxima voor corporaties, door fusies die plaatsvonden tussen corporaties. Door de fusies stijgt namelijk het aandeel corporaties in bezoldigingsklassen met een hoger maximum.

¹ Voor bezoldigingsnormen voor topfunctionarissen in 2020 zie [Bezoldigingsmaxima 2020 | Regeling | Topinkomens](#)

1 Inleiding

1.1. Inleiding

Deze WNT analyse geeft informatie over de bezoldiging en beëindigingsuitkeringen aan topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen bij woningcorporaties in 2020. De analyse is gebaseerd op gegevens over 2020 die de corporaties digitaal aanleverden per 1 juli. De aangeleverde gegevens dienen overeen te komen met de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2020.

Deze WNT analyse bevat niet:

- de bevindingen van de Aw als toezichthouder op de WNT;
- de analyse van controleverklaringen.

Voor het toezichtproces op de WNT in 2020 vinden nog onderzoeken plaats. De bevindingen uit het toezichtproces worden verwerkt in de WNT-jaarrapportage die de minister van BZK jaarlijks in december aanbiedt aan de Tweede Kamer. In de WNT-jaarrapportage worden ook de door de accountant gemelde overtredingen ten aanzien van kalenderjaar 2020 opgenomen. De WNT-jaarrapportage geeft voor alle sectoren die te maken hebben de WNT een overzicht van geconstateerde overtredingen en handhavingsmaatregelen.

1.2. Verantwoording

Data

De informatie over 2020 in deze notitie is ontleend aan de data die de corporaties over de WNT aanleverden aan de Aw in de jaarlijkse digitale opvraag van de Verantwoordingsinformatie. Deze data dienen gelijk te zijn aan de (verplichte) data uit de jaarrekening. De accountant ziet er op toe dat corporaties de data correct aanleveren in de Verantwoordingsinformatie.

Ook dit jaar blijken gegevens af en toe niet of inconsistent te zijn ingevuld. Voor zover dit de uitkomsten in deze rapportage kan beïnvloeden, zijn ontbrekende en inconsistente gegevens gecontroleerd in de jaarrekening en gecorrigeerd in de analyse. Indien de gegevens dan nog ontbreken, wordt dit in de tekst vermeld.

De gegevens over 2016, 2017, 2018 en 2019 zijn ontleend aan de WNT-analyse 2016, 2017, 2018 en 2019 die de Aw eerder uitbracht. De data over 2015 komen uit de laatste WNT-Jaarrapportage 2015 die het ministerie van BZK opstelde.

Functionarissen

Op basis van de WNT zijn in 2020 5 categorieën (top)functionarissen te onderscheiden:

- a) De leidinggevende topfunctionarissen. Hiertoe behoren:
 - leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking;
 - zij die op grond van hun vorige functie nog maximaal 4 jaar topfunctionaris zijn. Zij blijven werken bij dezelfde instelling als waar ze eerder een topfunctie vervulden, maar in een andere functie én
 - de extern ingehuurd topfunctionarissen vanaf de 13e kalendermaand qua functievervulling. Sinds 2016 geldt vanaf de 13e maand waarin de functie wordt vervuld, de reguliere normering zoals die geldt voor leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

- b) Toezichthoudende topfunctionarissen:
Dit zijn de voorzitters en leden van de Raad van Commissarissen (RvC).
- c) Extern ingehuurd topfunctionarissen in de 1e tot en met 12e kalendermaand van functievervulling:
Zij worden onderscheiden omdat voor hen sinds 2016 een aparte norm geldt.
- d) Topfunctionarissen die vallen onder de zogenoemde anticumulatiebepaling:
Deze bepaling uit de WNT geldt vanaf verslagjaar 2018.
In de Verantwoordingsinformatie van de corporaties zijn geen topfunctionarissen vermeld die vallen onder de anticumulatiebepaling. De informatie over functionarissen die onder deze bepaling vallen ontbreekt, omdat de accountants hebben aangegeven de vereiste informatie niet te kunnen controleren. Dit in overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020.
- e) Overige functionarissen:
Dit zijn functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.
Voor 2020 zijn er geen functionarissen opgegeven met overschrijding van de maximale bezoldiging.

Ontwikkeling gemiddelde bezoldiging in de tijd

Bij het beeld over de ontwikkelingen in de tijd is het belangrijk dat gegevens door de tijd heen vergelijkbaar zijn. In verband hiermee omvat de analyse in hoofdstuk 3 minder topfunctionarissen dan hoofdstuk 2. De topfunctionarissen in hoofdstuk 2 zijn alle topfunctionarissen die vallen onder de 5 genoemde categorieën topfunctionarissen. De topfunctionarissen in hoofdstuk 3 zijn een selectie hieruit die begrensd is met de volgende criteria:

- ze zijn het hele jaar actief in de functie, én
- ontvangen meer dan € 1.700 aan bezoldiging (in 2015 en 2016 € 1.500)²,
- én, voor zover ze een leidinggevende topfunctie vervullen, is de omvang van hun functie groter dan 0,1 full time equivalent (fte).

Deze uitgangspunten zijn in het verleden geformuleerd door het ministerie van BZK, toen dit ministerie zelf nog de ontwikkeling rond de WNT in de tijd analyseerde. De criteria beogen te voorkomen dat uitkomsten al te gevoelig zijn voor extremen. Zoals topfunctionarissen die een zeer lage bezoldiging ontvangen (binnen grenzen van de fiscaal toegestane vrijwilligersvergoeding) of een topfunctie vervullen met een zeer kleine omvang.

De gemiddelde bezoldiging voor leidinggevende topfunctionarissen is het gemiddelde bij fulltime functievervulling. De berekening van dit gemiddelde verloopt stapsgewijs. Eerst is voor elke leidinggevende topfunctionaris die voldoet aan de hiervoor genoemde uitgangspunten, bepaald hoeveel bezoldiging deze functionaris ontvangt indien hij of zij fulltime werkt. Daarna is het gemiddelde berekend over alle leidinggevende topfunctionarissen in de analyse.

² In 2017 is de ondergrens verhoogd naar € 1.700 (was € 1.500). Reden hiertoe is dat deze grens gelijk is aan de maximale vrijwilligersvergoeding die belastingvrij mag worden ontvangen, en ook deze vergoeding in 2017 is verhoogd. Daarnaast geldt vanaf jaarrekening 2017 dat voor topfunctionarissen die maximaal € 1.700 bezoldiging ontvangen in een jaar, alleen nog de naam en functie openbaar dient te worden gemaakt alsmede in voorkomend geval de naam van de rechtspersoon of instelling bij wie de leidinggevende topfunctionaris gelijktijdig een functie als leidinggevende topfunctionaris in dienstbetrekking vervult als bedoeld in het eerste lid, onderdeel n. (Uitvoeringsregeling WNT, artikel 5 lid 3). In 2020 blijft de grens eveneens € 1.700.

De gemiddelde bezoldiging voor toezichthoudende topfunctionarissen is direct berekend als het gemiddelde van de bezoldigingen die zijn ontvangen door topfunctionarissen die voldoen aan de eerder genoemde uitgangspunten. Er is dus geen omrekening geweest naar fulltime functievervulling. Een commissariaat is immers nooit een fulltime functie.

1.3. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 'Overschrijdingen in 2020' geeft een beeld voor alle topfunctionarissen voor wie de corporaties informatie aanleverden over 2020. De mate waarin er sprake is van overschrijding van de normen voor bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband komt aan de orde, evenals de mate waarin er vorderingen lopen vanwege onverschuldigde betalingen. Motivaties worden eveneens toegelicht.

Hoofdstuk 3 'Ontwikkeling sinds 2015' geeft een beeld van de ontwikkeling in de gemiddelde bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voor leidinggevende en toezichthoudende topfunctionarissen. Vanwege de vergelijkbaarheid in de tijd, is de analyse in dit hoofdstuk beperkt tot topfunctionarissen die voldoen aan de hiervoor beschreven criteria (zie paragraaf 1.2).

2 Overschrijdingen in 2020

2.1 Bezoldiging

De bezoldiging van alle topfunctionarissen voldoet aan de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm (tabel 1). Degenen met een hogere bezoldiging, hebben legitieme redenen voor de overschrijding van deze norm. De meest voorkomende reden is overgangsrecht.

Tabel 1 Aantal topfunctionarissen¹ met bezoldiging in 2020 en overschrijding van individueel toepasselijk WNT-maximum

	Leiding- gevend	Extern ingehuurd (maand 1 t/m 12)	Toezichthoudend
Totaal aantal	451	30	1.613
Aantal met terugvordering onverschuldigde betaling over 2019	0	0	0
Aantal met overschrijding (individueel) toepasselijke bezoldigingsnorm	45	0	0
<i>Motief voor overschrijding:</i>			
- Overgangsrecht	40		
- Correctie salaris 2018	1		
- Correctie salaris 2019	3		
- Andere	1 ²		

¹ Inclusief 84 topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder. Onder hen 16 leidinggevend, 1 extern ingehuurde en 67 toezichthoudenden.

² Een overschrijding van €20.

2.2**Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband**

In 2020 ontvingen 16 leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering (tabel 2). De beëindigingsuitkeringen voldeden alle aan de individueel toepasselijke WNT-norm (maximaal € 75.000 bij fulltime functievervulling in voorgaande 12 maanden).

Tabel 2 Aantal topfunctionarissen met beëindigingsuitkering in 2020¹

	Topfunctionarissen		
	Leiding- gevend	Extern ingehuurd (kalendermaand 1 t/m 12)	Toezicht- houdend
Totaal aantal	16	0	0
Aantal met overschrijding	0	0	0

¹ incl. 1 topfunctionaris die al per 31-12-2019 is uitgetreden, maar de uitkering heeft in 2020 plaatsgevonden. Het overeengekomen bedrag is lager dan individueel toepasselijk maximum.

3 Ontwikkeling sinds 2015

3.1 Aantal topfunctionarissen

In dit hoofdstuk over de ontwikkeling in de tijd, wordt gefocust op topfunctionarissen die voldoen aan een aantal specifieke uitgangspunten (zie paragraaf 1.2). Hierdoor is de vergelijking tussen de jaren zinvol en worden uitkomsten niet te zeer beïnvloed door extremen. Door de uitgangspunten is het aantal topfunctionarissen hier lager dan in hoofdstuk 2. Tabel 3 brengt de verschillen in beeld.

Tabel 3 Aantal topfunctionarissen in de analyse van hoofdstuk 2 en 3 (2020)

	Leidinggevend	Toezichhoudend
Hoofdstuk 2 (alle topfunctionarissen)	451	1.613
Hoofdstuk 3 (selectie)	341	1199 ¹

¹excl. 1 topfunctionaris waarvan de gegevens niet volledig zijn ingevuld

3.2 Leidinggevende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging

De gemiddelde bezoldiging bij fulltime functievervulling gedurende een heel jaar is in 2020 ca. € 2.000 hoger (1.4%) dan in 2019 (tabel 4). De belangrijkste oorzaken van stijging zijn de reguliere verhoging van de WNT-maxima met circa 4.2% in 2020 en de fusies tussen corporaties. Er verdwenen in totaal 10, veelal kleinere, corporaties. Hierdoor steeg het aandeel corporaties dat valt in een hogere bezoldigingsklasse met hoger bezoldigingsmaximum (zie bijlage). De bezoldigingsklasse waarin een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden dat zij bezit en beheert en van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie minimaal 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Tabel 4 Bezoldigingsinformatie leidinggevende topfunctionarissen, 2015-2020

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal topfunctionarissen	341	324	360	400	425	472
Gemiddelde bezoldiging Per jaar bij full time functievervulling (x € 1)	147.590	145.565	143.538	136.912	132.696	134.075

Overschrijding individueel toepasselijke bezoldigingsnorm

Het aantal en percentage topfunctionarissen met een overschrijding van de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm is in 2020 verder gedaald. Dit komt mede door de uitstroom van leidinggevende topfunctionarissen, bijvoorbeeld vanwege pensioen of fusie. De gemiddelde overschrijding daalde naar € 6.424 per leidinggevende topfunctionaris met een overschrijding.

Tabel 5 Leidinggevende topfunctionarissen met overschrijding bezoldigingsnorm

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal	37	66	107	146	175	208
Procentueel	11%	20%	30%	37%	41%	44%
Gemiddelde overschrijding (x € 1)	6.424	14.325	21.627	26.886	27.714	27.377

In 2020 zijn resterende topfunctionarissen gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor alle topfunctionarissen³. Uit de gegevensanalyse blijkt dat de afbouw van de bezoldiging via overgangsrecht in gang is gezet. Het jaar waarin corporaties starten met de afbouw hangt af van het moment waarop de sectorale maxima zijn ingevoerd. De WNT is na invoering in 2013 namelijk verschillende malen aangescherpt. Bij invoering van een (lagere) norm geldt het overgangsrecht met honorering van bestaande bezoldigingsafspraken gedurende 4 jaar. Afhankelijk van toepasselijke regelgeving duurt de afbouw daarna 3 tot 5 jaar. Vanaf 1 januari 2023 heeft niemand meer overgangsrecht.

Beëindigingsuitkering

In 2020 ontvingen 16 voormalige leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering. Zij ontvingen gemiddeld ca. € 47.000 per persoon.

Tabel 6 Beëindigingsuitkeringen aan leidinggevende topfunctionarissen

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal topfunctionarissen	16	24	27	13	21	21
Gemiddelde beëindigingsuitkering (x€ 1)	46.942	40.536	30.692	26.947	50.313	89.885
Aantal met overschrijding van norm	0	0	0	0	3	5
% Beëindigingsuitkering boven de norm	0%	0%	0%	0%	14%	24%
Gemiddelde overschrijding van norm (x € 1)	0	0	0	0	14.580	161.721

3.3 Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging en overschrijdingen

Onder de toezichthoudende topfunctionarissen steeg de gemiddelde bezoldiging in 2020 naar € 12.623 op jaarbasis (tabel 7). Dat is 8.7% meer dan in 2019.

Belangrijke redenen zijn ook hier de reguliere stijging in de bezoldigingsmaxima (circa 4.2%) en de stijging van het aandeel corporaties met een hoger bezoldigingsmaximum onder invloed van de fusies. Er zijn geen overschrijdingen.

³ De afbouw betreft categorie topfunctionarissen met
- bezoldigingsafspraken gemaakt van vóór 1 januari 2013
- de bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2014
- de bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2016

Voor meer informatie zie [Overgangsrecht woningcorporaties](#) | [Vraag en antwoord](#) | [Topinkomens](#)

De gemiddelde bezoldiging van de toezichhoudende topfunctionarissen is lager dan zou mogen krachtens de WNT. De Beroepsregel honorering commissarissen van de Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW) werkt dit in de hand. Deze regel die geldt voor alle VTW-leden, hanteert lagere bezoldigingsmaxima voor commissarissen dan de WNT. Alleen in de hoogste bezoldigingsklasse geeft de regel hetzelfde maximum als de WNT.

Tabel 7 Bezoldigingsinformatie toezichhoudende topfunctionarissen

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal in jaaranalyse	1.199	1.231	1.246	1.295	1.355	1.517
Gemiddelde bezoldiging (x€ 1)	12.623	11.610	11.174	10.300	9.674	9.013
Aantal met overschrijding individueel toepasselijke norm	0	0	0	0	0	0

Beëindigingsuitkeringen

Geen van commissarissen ontving een beëindigingsuitkering in 2020.

Toezichhoudende topfunctionarissen bij woningcorporaties vertrekken meestal zonder beëindigingsuitkering.

Bijlage Corporaties, bezoldigingsklasse en -maximum

Krachtens de WNT en de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014 hangt de toepasselijke norm voor de bezoldiging van topfunctionarissen bij een corporatie af van de bezoldigingsklasse en het bijbehorende bezoldigingsmaximum. Er zijn 8 bezoldigingsklassen. In welke bezoldigingsklasse een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden in bezit en beheer, en van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie tenminste 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Onderstaande tabel toont voor iedere bezoldigingsklasse de hoogte van het bezoldigingsmaximum in 2019 en 2020, alsmede hoeveel corporaties in elke klasse vallen.

Tabel 8 Bezoldigingsklasse, bezoldigingsmaximum en corporaties, 2019-2020¹

Bezoldigings-klasse	Bezoldigings-maximum (x €1)	2019		Bezoldigings-maximum (x €1)	2020	
		Corporaties aantal	%		Corporaties aantal	%
A	91.000	21	7,09%	94.000	17	5,90%
B	102.000	33	11,15%	106.000	29	10,07%
C	114.000	26	8,78%	118.000	24	8,33%
D	123.000	11	3,72%	127.000	14	4,86%
E	142.000	59	19,93%	147.000	58	20,14%
F	162.000	69	23,31%	168.000	68	23,61%
G	183.000	40	13,51%	189.000	42	14,58%
H	194.000	37	12,50%	201.000	36	12,50%
Totaal		296	100%		288	100%

¹ Bij 3 corporaties is/was het bezoldigingsmaximum in 2019 niet bekend en bij 1 in 2020, en is afgeleid aan de hand van combinatie van het aantal verhuureenheden en de grootste gemeente waar de corporatie bezit heeft.

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
088 489 00 00

<https://www.ilent.nl/onderwerpen/autoriteitwoningcorporaties/>
Maand en jaar van uitgifte